

Burdur
Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi

MAKÜ|GMYO
GÖLHİSAR MESLEK YÜKSEKOKULU

İnternet Programcılığı I

Öğr. Gör. Hüseyin Şengün
hsengun@mehmetakif.edu.tr

1. Hafta

PHP Nedir? Xampp Kurulumu

İnternet Programcılığı I

- Bu ders ile öğrenci; İnternet ortamında çalışabilen açık kaynak kodlu programlar yazma yeterlikleri kazanır.
- Bu derste açık kaynak kodlu PHP dili ile programlar geliştirilecektir.

PHP Nedir?

- PHP (Hypertext Preprocessor) geniş bir kitle tarafından kullanılan, özellikle web siteleri üzerinde geliştirme yapmak için tasarlanmış HTML içine gömülebilen bir betik dilidir.
- Betik dillerinin en önemli farkı, derleme adımını ihtiyaç duymamasıdır. Bu diller, yorumlanarak çalışır. Örneğin, normalde, bir C programının çalıştırmadan önce derlenmesi gerekirken JavaScript veya PHP gibi bir betik dili derlenmeden çalışabilir.

PHP Nedir?

- **PHP** sunucu taraflı iletişimler için yaratılmış bir programlama dilidir. Bu nedenle form verisi toplamak, sunucuda dosya yönetmek, veritabanlarını düzenlemek vb. gibi çeşitli sunucu taraflı fonksiyonları yapabilir.

PHP Nedir?

- 1995'te Rasmus Lerdorf tarafından geliştirilen PHP, şuanda en yaygın kullanılan dillerden biridir.

PHP Nedir?

- PHP kodu **<?php** ve **?>** özel başlangıç ve bitiş etiketleri arasına yazılır.

```
1. <!DOCTYPE HTML>
2. <html>
3.   <head>
4.     <title>Örnek 1</title>
5.   </head>
6.   <body>
7.
8.     <?php
9.       echo "Merhaba, ben bir PHP betiğiyim!";
10.    ?>
11.
12.   </body>
13. </html>
```


PHP Nedir?

- PHP'yi Javascript gibi kullanıcı tarafında çalışan dillerden ayıran, sunucu tarafında çalıştırılıyor olmasıdır. Yukardaki örnekteki kodu kendi sunucunuzda çalıştırırsanız, sitenize bağlanan kullanıcılar kodu göremeyecekler ve müdahale edemeyecekler, yalnızca sonucu görebileceklerdir.

PHP ile Neler Yapılabilir?

- **1. Sunucu-tarafli programlama:** Bu PHP için en geleneksel ve en temel olan alandır. Sunucu tarafli programlama için üç Őeye sahip olmanız gerekir. PHP çözümlenici, bir HTTP sunucusu ve bir tarayıcı.

PHP ile Neler Yapılabilir?

- **2. Komut satırı uygulamaları:** Bir PHP uygulamasını komut satırından hiçbir sunucu ya da tarayıcı uygulama kullanmadan çalıştırabilirsiniz. Burada tek ihtiyacınız olan PHP çözümleyicidir.

PHP ile Neler Yapılabilir?

- **3. Masaüstü uygulamalarının yazımı:** PHP'nin bir takım ileri seviye özelliklerini kendi istemci taraflı uygulamalarınızda kullanmak istiyorsanız, PHP-GTK eklentisini bu tip programlar yazmak için kullanabilirsiniz. Bu şekilde platformdan bağımsız uygulamalar yazma şansına da kavuşacaksınız.

PHP ile Neler Yapılabilir?

- PHP bütün büyük işletim sistemlerinde (Linux, Microsoft Windows, Mac OS) çalışabilir.
- PHP'nin yetenekleri yalnızca HTML çıktı üretmekle sınırlı değildir. PHP'nin yetenekleri arasında resim çıktısı üretebilme veya PDF oluşturabilme de bulunmaktadır.

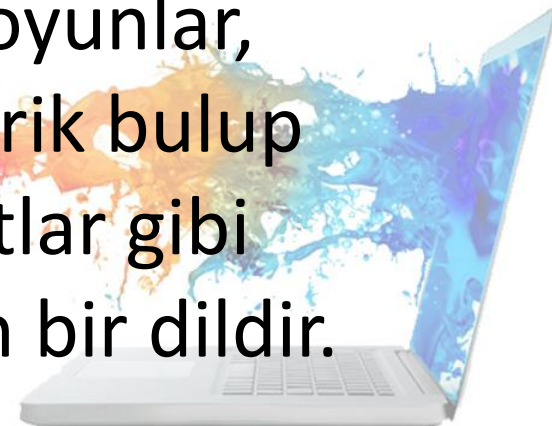
PHP ile Neler Yapılabilir?

- PHP'nin en güçlü ve en çok üstünde durulan özelliklerinden biri, sahip olduğu geniş ve gelişmiş veri tabanı desteğidir. Veri tabanlarına özgü eklentilerden birini (Örneğin: MySQL) kullanarak PHP ile veri tabanı bağlantılı site sayfaları oluşturmak son derece basittir.

Neden PHP?

- PHP birçok web sitenin alt yapısında mevcuttur. PHP kullanım alanları, İçerik yönetim sistemleri, Dinamik sayfalar, Veri depolama sistemleri, Anlık bilgi paylaşımı, E-ticaret sistemleri, Otomasyon yazılımları, Resim oluşturma ve düzenleme, Online oyunlar, Forumlar, makaleler, sözlükler, İçerik bulup derleyen botlar, web tabanlı robotlar gibi yaygın bir alanda faaliyet gösteren bir dildir.

Neden PHP?

- PHP yazılım dilini kullanan bazı popüler siteler arasında Facebook, Wikipedia, birNC, Google, Yahoo, Digg, Baidu, Tumblr, Twitter, Joomla, WordPress, Alibaba ve Flickr gibi siteleri sayabiliriz.
- PHP ile ilgili dikkat edilmesi gereken husus, PHP ile birlikte HTML, Java Script, CSS gibi ek diller de kullanmak gerekir.

PHP'nin Avantajları Nelerdir?

- PHP web siteleri için gereken tüm araçları ve çözümleri ücretsiz olarak sunan açık kaynaklı bir dildir.
- Açık kaynaklı olması sebebiyle yaygın biçimde kullanılır ve PHP gelişimine herkes katkıda bulunur, sürekli geliştirilir.

PHP'nin Avantajları Nelerdir?

- PHP'nin sunduğu diğer bir özgürlük ise açık kaynak kodlu olduğu için Notepad gibi basit bir editör ya da Notebook ++, jEdit, Emacs ve Bluefish gibi daha gelişmiş editörler ile kullanılabilir.
- ileri seviyede özelliklere sahip olmasına rağmen kolay kullanımlı bir programlama dilidir bu durum PHP'nin öğrenilmesini oldukça kolaylaştırır ve PHP dilinin tercih edilmesini sağlar.

PHP'nin Avantajları Nelerdir?

- Diğer dillere nazaran oldukça hızlı, güvenli ve ölçeklendirilebilirdir. Siteleri saldırılardan, tehditlerden ve virüslerden korumanın en güvenli yollarını sunar.
- Modüler sistemiyle XML ve daha pek çok kütüphaneye entegre edilebildiği için her işletmeye özgü özel ihtiyaçları karşılayabilir.

PHP'nin Avantajları Nelerdir?

- Çok fazla trafiği olan web sitelerinde sorunsuz bir şekilde çalışır.
- PHP'nin en güçlü ve en çok üstünde durulan özelliklerinden biri, sahip olduğu geniş ve gelişmiş veri tabanı desteğidir. Bunlar MySQL, Oracle, Sybase, DB2, vb. şekilde çeşitlendirilebilir.

PHP'nin Avantajları Nelerdir?

- PHP sunucu taraflı iletişimler için yaratılmış bir programlama dilidir. Bu nedenle form verisi toplamak, sunucuda dosya yönetmek, veri tabanlarını düzenlemek vb. gibi çeşitli sunucu taraflı fonksiyonları yapabilir.

Nelere İhtiyacım Var?

- **PHP**'nin kendisi, bir **HTTP Sunucusu** ve bir **tarayıcı**. Muhtemelen bir tarayıcınız zaten vardır(Chrome, Safari, Firefox, Opera...).
- Linux, Microsoft Windows ve Mac OS da dahil olmak üzere birçok işletim sistemine PHP destekli bir HTTP sunucusu kurmak ise oldukça kolaydır.

Nelere İhtiyacım Var?

- PHP kodlarının yordanması görevini **XAMPP** yazılımına bırakacağız.
- Bu yazılım aracılığı ile bir sanal sunucu kurabilecek, bir veri tabanı oluşturabilecek ve de yazdığımız kodların çıktısını tarayıcımız üzerinden görüntüleyebileceğiz.
- XAMPP yazılımının bu 3 işletim sistemine de desteği bulunmaktadır.

xampp nedir?

- xampp web sunucu yazılımıdır.
- Bilgisayara Php, MariaDB, Perl, Apache, Filezilla, MercuryMail ve tomcat gibi birden çok sistemleri kurarak hazır web sunucusu ortamı oluşturur.
- xampp içinde phpmyadmin kurulu halde gelmektedir.

xampp ne işe yarar?

- Bilgisayarınızda sanal olarak web sunucu ortamı hazırlamanıza olanak tanır.
- Hosting kiralamanıza gerek kalmadan kişisel bilgisayarınızda ücretsiz hosting ortamını hazırlayabilirsiniz.
- Bu web sunucu sizin kişisel bilgisayarınızda kurulur ve sadece siz erişebilirsiniz. Dış ortamdan erişim sağlanamaz.

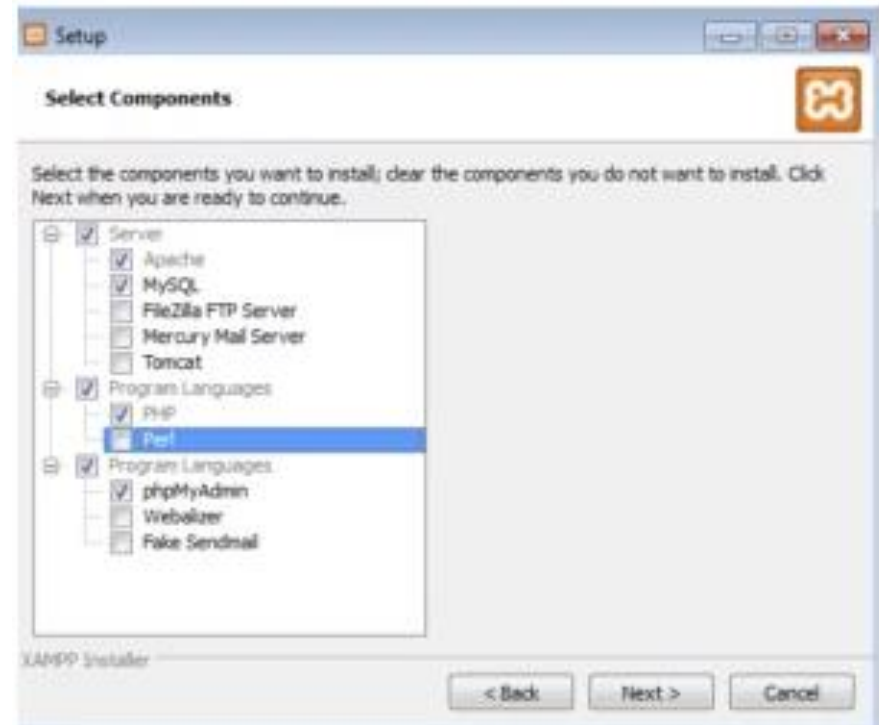
xampp kurulumu

- xampp dosyasını aşağıdaki adresten indirin (<https://www.apachefriends.org/tr/download.html>) Linux, Windows ve MacOS için versiyonları mevcuttur.

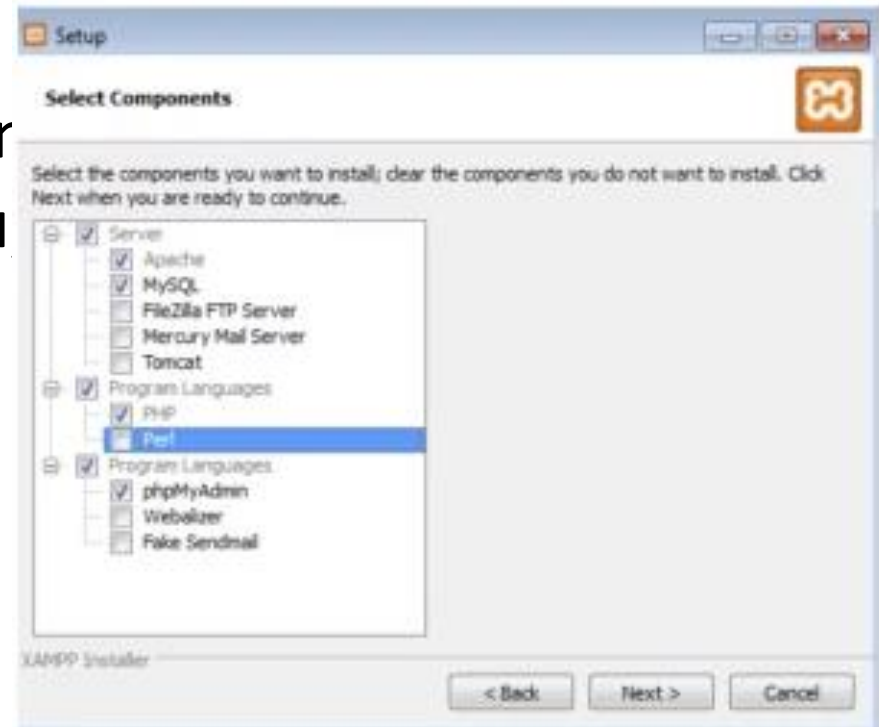
xampp kurulumu

- xampp ile Kuracağınız sistemleri belirleyin. Apache,Php Kurulu gelir.
- **Filezilla:**Dosya aktarım uygulaması(çok gerek olmaz)

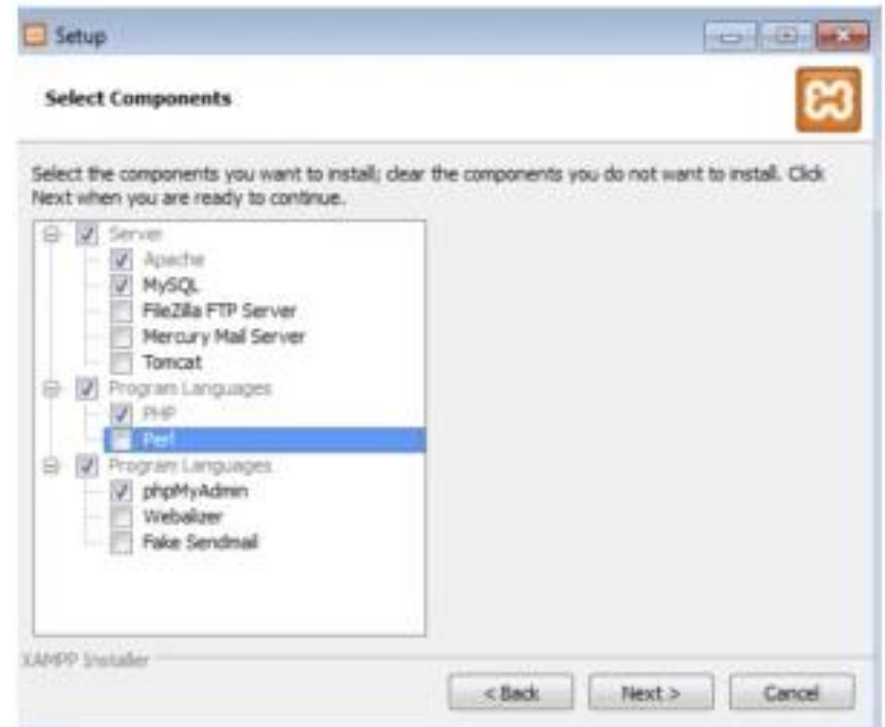
xampp kurulumu

- **Mercury Mail server:** Localhost üzerindeki mail gönderme uygulaması genelde kullanılmaz.
- **Tomcat:** java ile kullanılan açık kaynak kodlu uygulamadır.(Java uygulamaları geliştirenler için kullanılabilir.)

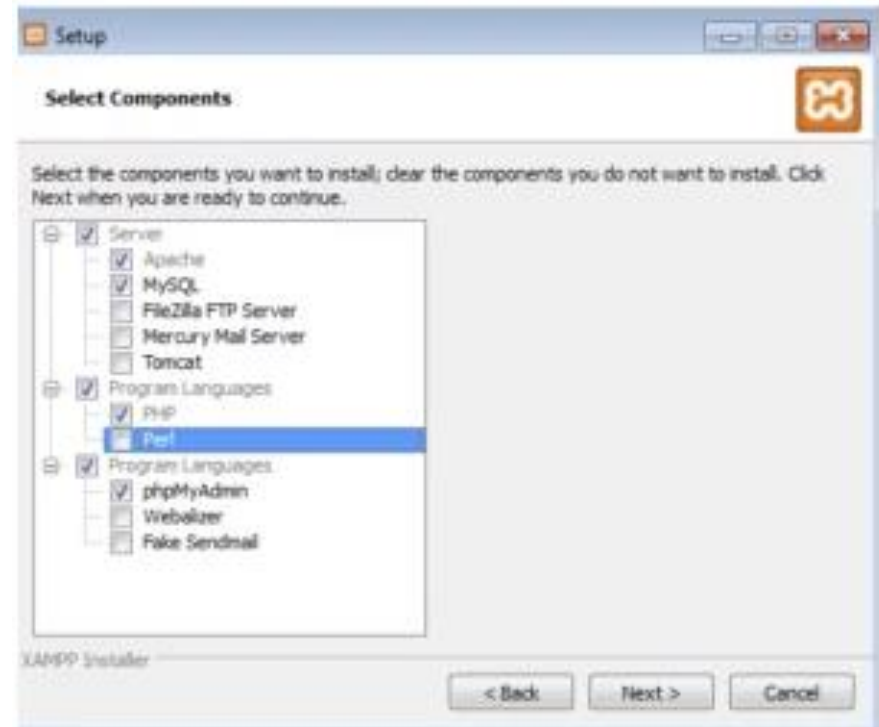
xampp kurulumu

- **PHP:** Sunucu taraflı çalışan Programlama dili
- **PERL:** Programlama dili
- **PHPMYADMIN:** php ile yazılmış açık kaynak kodlu bir araçtır. Mysql için görünüm sağlar.

xampp kurulumu

- **WEBALİZER:** Site içinde log tutan ve istatistik belirleyen yazılımdır. Web analizi yapar (genelde kullanılmaz.)
- **FAKE SENDMAIL:** Localhost üzerinde geçersiz mail hesabı oluşturmayı sağlar.

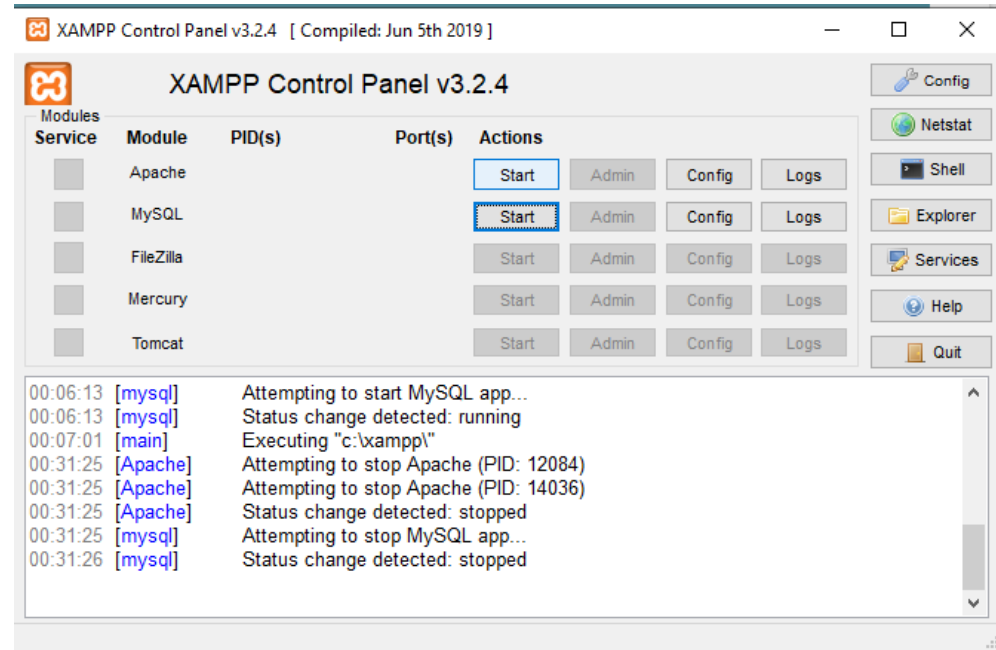
xampp kurulumu

- Gerekli seçenekler yandaki resimdeki gibi seçilir ve NEXT ile devam edilir.

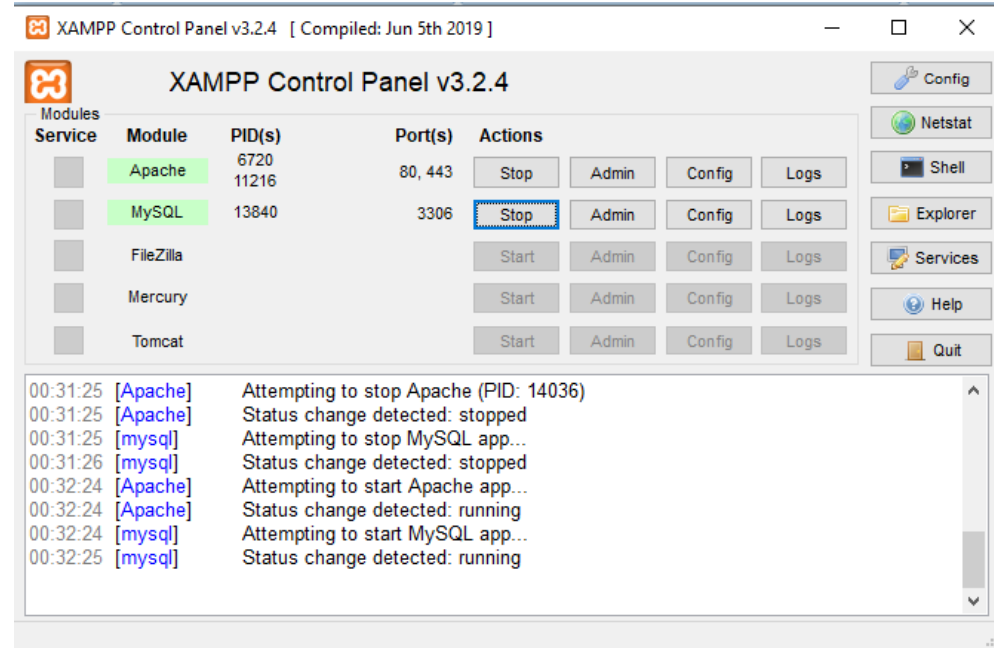
xampp nasıl kullanılır?

- Apache ve Mysql tek kurulumunu yaptığımız için Apache ve Mysqli aktif etmek gerekecek.
- 2 tane Start butonunu start ile aktif ederek kullanabilirsiniz.

xampp nasıl kullanılır?

- Apache ve Mysql Aktif oldu (Yeşil renkte olursa aktif olduğunu belirtir, sarı renk açılıyor anlamında, kırmızı renk hata var demektir.)

XAMPP Control Panel v3.2.4 [Compiled: Jun 5th 2019]

XAMPP Control Panel v3.2.4

Service	Module	PID(s)	Port(s)	Actions
Apache	Apache	6720 11216	80, 443	Stop Admin Config Logs
MySQL	MySQL	13840	3306	Stop Admin Config Logs
FileZilla	FileZilla			Start Admin Config Logs
Mercury	Mercury			Start Admin Config Logs
Tomcat	Tomcat			Start Admin Config Logs

00:31:25 [Apache] Attempting to stop Apache (PID: 14036)
00:31:25 [Apache] Status change detected: stopped
00:31:25 [mysql] Attempting to stop MySQL app...
00:31:26 [mysql] Status change detected: stopped
00:32:24 [Apache] Attempting to start Apache app...
00:32:24 [Apache] Status change detected: running
00:32:24 [mysql] Attempting to start MySQL app...
00:32:25 [mysql] Status change detected: running

xampp nasıl kullanılır?

- Start verdikten sonra Tarayıcımızdan(Chrome,Mozilla vb.) kontrol sağlayabilirsiniz.
- Tarayıcı çubuğuna **localhost** yazmanız veya apache karşısında bulunan **admin** butonuna tıklayarak siteye erişim sağlayabilirsiniz.
- Mysql karşısındaki admin butonunda **Phpmyadmin** yani veritabanına erişim sağlanır.

xampp nasıl kullanılır?

- **Explorer** seçeneği ile Tüm dosyalara erişim sağlayabilirsiniz. **htdocs** klasörü sitemizin dosyalarını atacağımız yer
- **UNUTMAYIN!!** **htdocs** klasörü içinde website dosyalarını barındırın. Sitenizi klasör halinde atarsanız örneğin klasör ismi **ilksitem** ise **localhost/ ilksitem** olarak giriş yapmanız gerekmektedir.

Kaynaklar

- PHP Kılavuzu - <http://php.net/manual/tr/index.php>
- PHP Tutorials - <https://www.w3schools.com/php/default.asp>

